

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 62405-12-24

22 מאי 2025

לפני :

כב' השופטת סימה קרמר

התובע :

ערן צינצולקר

ע"י ב"כ עו"ד אריאל פרייברג

נגד

הנתבע :

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ עו"ד לירון דגון

החלטה

1. ד"ר מרק אלן לוי מתמנה בזאת לשמש מומחה יועץ רפואי בתחום הרפואה התעסוקתית (להלן – המומחה) לשם מתן חוות דעת רפואית בתביעתו של התובע להכיר בקוצר נשימה כפגיעה בעבודה.
2. להחלטה זו מצורפים המסמכים הבאים :
 - א. תיקו הרפואי של התובע מקופת חולים כללית.
 - ב. תיק אשפוז של התובע מבית החולים וולפסון.
3. אלה העובדות :
 - א. התובע יליד 1976 עצמאי בתחום קירור ומיזוג אויר.
 - ב. ביום 29.04.2021 בזמן החלפת שסתום שאף גז מסוג FREON 22.
 - ג. התובע עם היסטוריית עישון מגיל 17 פנה לטיפול רפואי לראשונה ביום 04.05.2021.
 - ד. מצבו הרפואי, כפי שעולה מהרשומות הרפואיות בזמן אמת.
4. תשומת לב המומחה, כי מיקרוטראומה היא פיקציה משפטית שיש לה גבולות מוגדרים. בשלב הראשון של בחינתה, בית הדין אמור להשתכנע ברמה העובדתית בקיומה של תשתית עובדתית התומכת בחשיפה לחומרים בתדירות גבוהה ו/או למשך זמן ממושך.
- אם בית הדין משתכנע כך, הוא מפנה את התיק לחוות דעת רפואית.
- ככלל, חוות הדעת אמורה להתייחס לשלושה שלבים :

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 62405-12-24

22 מאי 2025

1 **השלב הראשון:** האם קיים קשר סיבתי בין החשיפה בעבודה לבין הליקוי ממנו סובל התובע
2 (גרימתו או החמרתו).

3 השאלה הראשונה בשלב הזה היא האם תיאורטית/פוטנציאלית ייתכן קשר סיבתי בין סוג
4 החשיפה ומאפייניה לבין הליקוי.

5 השאלה השנייה היא האם במקרה הספציפי, בהתחשב במאפייניו ובנסיבותיו האישיות של
6 התובע, קיים קשר סיבתי.

7
8 ביחס לשתי השאלות די בכך שהאפשרות לקיומו של קשר סיבתי סבירה יותר מהאפשרות
9 שאין קשר סיבתי.

10
11 **השלב השני** בודק את מנגנון הפגיעה והאם עצם החשיפה גרמה לנזקים קטנים ובלתי הפיכים
12 באופן שהצטבר לכדי הליקוי.

13
14
15 **השלב השלישי** בודק את מידת ההשפעה של החשיפה בעבודה על גרימת (או החמרת) הליקוי
16 במקרה הקונקרטי, והאם קיימת השפעה משמעותית של 20% לפחות.
17 כלומר, ייתכנו מקרים בהם הליקוי נגרם לא רק כתוצאה מהחשיפה המתוארת אלא גם בשל
18 גורמים נוספים, כך שהשפעת החשיפה בעבודה על גרימת הליקוי או החמרתו היא חלקית.
19 במקרה כזה, וגם אם הדבר אינו תמיד פשוט לכימות, נדרשת חוות דעתך – על בסיס כלל
20 נסיבות העניין – למידת ההשפעה של החשיפה בעבודה על גרימת הליקוי או החמרתו, והאם
21 היא מגיעה ל- 20% או יותר.

22
23 על רקע האמור מתבקש המומחה להשיב לשאלות כמפורט להלן, בהתייחס לכל אחד מן
24 הליקויים:

25 א. מהו הליקוי או הליקויים של התובע בנשימה (להלן – הליקוי)?

26 ב. קיומו של קשר סיבתי פוטנציאלי וקונקרטי

27 1. אפשרות קיומו של קשר סיבתי פוטנציאלי בין החשיפה בעבודה לליקוי

28 בשים לב לידע ולניסיון הרפואי, האם ניתן לקבוע בסבירות של מעל 50%, כי עצם החשיפה

29 בעבודה או חלקה יכולה היתה לגרום לליקוי או להחמרתו? באופן פוטנציאלי ולא דווקא

30 במקרה של התובע. היינו, איזה אפשרות סבירה יותר, שהחשיפה בעבודה יכולה היתה לגרום

31 או להחמיר לליקוי מסוג זה או להיפך.

32 אם קבעת שאין אפשרות סבירה כי החשיפה בעבודה או חלק ממנה יכולה היתה לגרום לליקוי

33 או להחמרתו: האם תשובתך מבוססת על אסכולה רפואית מסוימת? האם יש אסכולה

34 רפואית שדוגלת בעמדה רפואית שונה?

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 62405-12-24

22 מאי 2025

1 "אסכולה" היא דעה מקובלת עדכנית שנקבעה כמבוססת במרכזים רפואיים חשובים, הינה
2 על דעת מומחים מוכרים בעולם, מוצגת כדעה מבוססת במקורות מקצועיים בעלי מעמד
3 מקצועי מכובד ומבוססת על מחקרים מדעיים רציניים המצביעים באופן משכנע על קשר
4 סיבתי כאמור, להבדיל מהשערות.
5 אם קיימת אסכולה שונה, אנא השב על שאלה ב1(א) לפי עמדת האסכולה השונה.
6 ב2. אפשרות קיומו של קשר סיבתי קונקרטי בין החשיפה בעבודה לליקוי
7 אם השבת לשאלה ב1 כי יותר סביר שיכול להתקיים קשר סיבתי בין החשיפה בעבודה או
8 חלקה לבין הליקוי (בדרך של גרימה או החמרה) - האם בשים לב לנסיבות הרפואיות
9 והעובדתיות הספציפיות של התובע ניתן לקבוע, בסבירות של מעל 50%, כי החשיפה בעבודה
10 או חלקה אכן גרמה במידה זו או אחרת לליקוי או להחמרתו? היינו, האם בנסיבות הרפואיות
11 והעובדתיות הקונקרטיות האפשרות שיש במידה זו או אחרת קשר סיבתי (לגרימה או
12 להחמרה) בין החשיפה לבין הליקוי או החמרתו יותר סבירה מהאפשרות שאין קשר סיבתי?
13 אם קבעת כי מדובר בהחמרת הליקוי, ולא בגרימתו, אנא פרט את הליקוי שהיה קיים קודם
14 לכן ואת ההחמרה במצבו.
15 ג. מנגנון הפגיעה
16 אם השבת לשאלה ב2 כי יותר סביר שיש קשר סיבתי (לגרימה או להחמרה) – אנא השב
17 לשאלה בדבר אופן קרות הליקוי או החמרתו:
18 האם ניתן לומר כי הליקוי נגרם או הוחמר על דרך של פגיעות זעירות שהחשיפה גרמה, כך
19 שכל אחת מהן הסבה נזק זעיר בלתי הדיר עד שהצטברות הנזקים הזעירים הללו זה על גבי
20 זה גרמה לליקוי או להחמרתו (כדוגמת טיפות מים המחוררות את האבן עליה הן נוטפות)?
21 אם קיים הבדל בין החומרים השונים/אופן החשיפה השונה אנא התייחס לכל אחד מהם
22 בנפרד.
23 ד. מידת ההשפעה של החשיפה בעבודה על הליקוי
24 אם השבת לשאלה ג' בחיוב אנא השב לשאלה בדבר השפעת החשיפה בעבודה או חלקה על
25 גרימת הליקוי או החמרתו ביחס לגורמי האחרים, אם קיימים:
26 (1) האם בנוסף לחשיפה בעבודה פעלו גורמים אחרים ליצירת הליקוי או להחמרתו? אם כן,
27 אנא פרט מהם.
28 (2) אם פעלו גורמים נוספים, האם לחשיפה בעבודה או חלקה השפעה משמעותית על גרימת
29 הליקוי או על החמרתו לעומת השפעתם של הגורמים הנוספים? (השפעה משמעותית על פי
30 הפסיקה היא בשיעור של 20% ומעלה).
31
32 5. המומחה מתבקש ליתן חוות דעתו תוך 30 יום מהיום, בדרך שבה ניתנת חוות דעת של מומחה
33 לפי **פקודת הראיות [נוסח חדש]** התשל"א 1971, ובכלל זה לפרט את פרטי השכלתו וניסיונו
34 ולהצהיר שידוע לו כי חוות הדעת ניתנת במקום עדות בבית הדין, על כל המשתמע מכך.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 62405-12-24

22 מאי 2025

1. אם מי מהצדדים היה או עודנו בקשר עם המומחה, לגבי תובענה זו או הפגיעה מושא
2. התובענה, לרבות חוות דעת שקיבל מהמומחה, יגיש הודעה בכתב לבית הדין, עם העתק לצד
3. שכנגד, תוך 7 ימים ממועד קבלת החלטה זו.

4

5

6

7. ניתן היום, כ"ד אייר תשפ"ה, (22 מאי 2025), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

8

סימה קרמר

סימה קרמר, שופטת

9

10

11

12

13